

Nikola Nino Vrani? - Fotograf dokumentarist i poeta prostora

Nikola Nino Vrani? - Fotograf dokumentarist i poeta prostora

2008.04.10 16:28

NEOMEDIA komunikacije - ured@neomedia.hr

Nikola Vrani? ro?en je 7. travnja 1933. godine u Bile?i. Grafi?ku ?kolu zavr?io je u Zagrebu 1952. godine, a potom je od 1954. do 1989. godine zaposlen kao fotograf Zavoda za za?titu spomenika kulture u Zagrebu. Odlaskom iz Zavoda djeluje kao samostalni umjetnik.

Vrani? - Poklonac sv. Kri?a u karakteristi?nom me?imurskom krajoliku

Nikola Vrani? ro?en je 7. travnja 1933. godine u Bile?i. Grafi?ku ?kolu zavr?io je u Zagrebu 1952. godine, a potom je od 1954. do 1989. godine zaposlen kao fotograf Zavoda za za?titu spomenika kulture u Zagrebu. Odlaskom iz Zavoda djeluje kao samostalni umjetnik.

Po?etkom pedesetih godina pro?log stolje?a, jedva za?av?i u punolje?e ?ivota, Vrani? daje odu?ka svojem uro?enom senzibilitetu i ljubavi prema fotografiji. Njegova neprestana strukovna promi?ljanja i zrenja, koja podrazumijevaju i nadmetanja s - iz dana?njeg kuta gledanja - onodobnim tehni?ko-tehnolo?kim ograni?enjima, zapo?inju krajem ?etrdesetih i po?etkom pedesetih godina s foto-bilje?enjem tada brojnih omladinskih radnih akcija, a potom i kra?im fotografskim radom u Prnjavoru, gdje mu tada ?ivi majka i gdje se vra?a po zavr?enom srednjo?kolskom obrazovanju, prihvativ?i mjesto fotografa u tamo?njoj Zemljoradni?koj zadruzi. Iz tog perioda, na ?alost, nema sa?uvanog foto-materijala, mada je upravo to razdoblje neobi?no ?ivo jo? i dan danas u autorovu sje?anju.

Nakon kra?eg perioda provedenog u Bosni Nino Vrani? se vra?a u Zagreb gdje nastavlja brusiti svoj metier u tada glasovitom foto studiju ?Zaza?, zastupni?tvu Agfe. Studio, smje?ten u Margaretskoj ulici, vodi Vrani?ev djed Josip Zagorac, a broji tridesetiosmero uposlenika, zajedno s mla?im mu bratom Josipom (kasnije dugogodi?njim fotografom Muzeja Grada Zagreba). Ovo mjesto bilo je ujedno i presudno za daljnji Vrani?ev rad i razvoj, budu?i odavde bude upu?en na Konzervatorski zavod, tada smje?ten u Opati?koj ulici br. 10.

Na Svije?nicu 1954. godine Nikola Nino Vrani? tako otpo?inje tri i pol desetlje?a dugo svjetlopisno pute?estvije unutar slu?be za?tite spomenika kulture. Stupiv?i u slu?bu ovdje zati?e An?elu Horvat, Tihomila Stahuljaka, Branka Lu?i?a, Jo?u Ladovi?a, Dubravku Mladinov, Gretu Juri?i?, ?teficu Habunek i osobito mu dragu, u sje?anju, Acu Deanovi?. Za uredskih, a ponajprije terenskih dru?enja s kolegama za?titarima, koja su u obnoviteljskom vremenu nakon II. svjetskog rata odisala, ?ini nam se, nekim nevinim, pionirskim pa ?ak i pustolovnim duhom (o tome nam danas ponajbolje pri?aju upravo fotografije!), Vrani? je pro?irivao svoje spoznaje ne samo o fotografiji i njenim mogu?nostima, nego i o prostorima na?e Hrvatske, njenim kulturnim spomenicima i njenim ?iteljima.

Ninino predano i nesebi?no sudjelovanje u takvim poduhvatima, evidencijskim i istra?iva?kim, rezultiralo je impozantnim brojem fotografija i negativa na?e kulturne ba?tine i ?ire. Njihova je dokumentarna vrijednost neosporna. Ponekad, me?utim, i takve prvenstveno radne i namjenske fotografije nadilaze dokumentaristi?ku vrijednost. Posljedica je to plodonosne sprege Vrani?eva senzibiliteta za vi?eno i do?ivljeno, zato i pravodobne akcije foto-okida?a u nekom iznenadnom, ?arobnom sretnom trenutku. Onome, koji se na terenu obi?no pojavljuje kad smo pripravnici za predah ili spremni za povratak ku?i.

Dokumentarne fotografije hrvatske kulturne baštine ?ine tek dio sveukupnog opusa Nine Vrani?a. Ostali dio odnosi se na autorove umjetni?ke fotografije. ?ini se ipak da su ova dva opusa u dosluhu i da polazi?te autorovim art fotografijama treba tra?iti na istom onom prostoru gdje nastaju i tolike, brojne dokumentarne fotografije.

Citiram rije?i Vladimira Malekovi?a kada pi?e o umjetni?kom o?itovanju Nine Vrani?a: ?Subjektivno do?ivljavanje motiva nadma?uje, ovdje, objektivnost aparata, pa sredstvo prelazi u slu?bu ideje. O?ito je to u Vrani?evom ciklusu Portreti umjetnika, kao i kad snima krajolike Hrvatskog zagorja u kojima nagla?ava dinamizam svijetlih i tamnih povr?ina te lirsku narav ?grafi?kih? znakova u prostoru?.

Nino Vrani? sudionik je velikog broja doma?ih i me?unarodnih izlo?aba fotografije s kojih je ponio brojne nagrade. Opremio je tako?er i mnogobrojne kataloge i umjetni?ke monografije.

Fotografije nastale za potrebe slu?be za?tite spomenika danas predstavljaju vlasni?vo Ministarstva kulture i pohranjene su u fototeci Odjela za informacijsko-dokumentacijske poslove kulturne baštine, Uprava za kulturni razvitak i kulturnu politiku.

[Nikola Nino Vrani? - Fotograf dokumentarist i poeta prostora](#)Fototeka kulturne baštine

